

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีพิมพ์ประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๘ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ถั่วเหลืองพันธุ์ มช 60 (*Glycine max* 'Morkhor 60')
๒. กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1 (*Coffea canephora* 'R2023-1')
๓. กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2 (*Coffea canephora* 'R2023-2')
๔. มะดันพันธุ์ชายน้ำ (*Garcinia schomburgkiana* 'Chaynam')
๕. อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์ (*Persea americana* 'Jasper')
๖. อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต (*Persea americana* 'Black Bullet')
๗. บอนพันธุ์ฟาโรห์ต่าง ชมพูบานเย็น (*Colocasia* 'Pharoah Dang Chompoo banyan')
๘. ทูเรียนพันธุ์ศรีทอง (*Durio zibethinus* 'Srihong')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางวิลาวัลย์ ไคร้ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60
(*Glycine max* 'Morkhor 60')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่อยู่ 123 หมู่ 16 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002
โทรศัพท์ 0 4320 2733

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60 เป็นถั่วเหลืองที่ปรับปรุงพันธุ์มาจาก ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ 5 (พันธุ์แม่) ซึ่งเป็นพันธุ์การค้าที่ทนทานต่อสภาพน้ำท่วมขัง เมล็ดมีอัตราการงอกสูง อายุเก็บเกี่ยวสั้น ให้ผลผลิตสูง และถั่วเหลืองพันธุ์ มข 35 (พันธุ์พ่อ) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ให้ผลผลิตสูง ลำต้นแข็งแรงไม่หักล้ม เมล็ดใหญ่ แต่มีข้อจำกัด คือ อายุเก็บเกี่ยวช้า ในปี พ.ศ. 2542 พัฒนาสายพันธุ์โดยการผสมพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ 5 และถั่วเหลืองพันธุ์ มข 35 ปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการผสมพันธุ์แบบมาตรฐาน ณ หมวดพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งการผสมพันธุ์ถั่วเหลืองทำการเพาะปลูกในบ่อซีเมนต์ ขนาดของบ่อซีเมนต์ ขนาด 1 x 10 เมตร จำนวน 2 บ่อ และคัดเลือกถั่วเหลืองสายพันธุ์ดีด้วยการคัดเลือกลูกผสมรายต้น (Single seed descent methods) หลังจากนั้นปลูกขยายตั้งแต่ชั่วรุ่นที่ 2 ในพื้นที่ 6.25 ไร่ หรือ 1 เฮกตาร์ จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2550 จำนวน 15 ชั่วรุ่น และคัดเลือกต้นที่ดีเด่นจากประชากร โดยพิจารณาจากลักษณะทางการเกษตร และองค์ประกอบผลผลิต ได้แก่ ความสูง จำนวนวันออกดอก จำนวนข้อต่อต้น จำนวนฝักต่อต้น จำนวนเมล็ดต่อฝัก จำนวนกิ่ง และจำนวนฝักต่อกิ่ง และปลูกผสมตัวเองเพื่อการเก็บรักษาสายพันธุ์ต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ. 2558

ต่อมาได้นำสายพันธุ์ดีเด่นของคุณผสมที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 15 สายพันธุ์ มาทดสอบผลผลิตเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน จำนวน 5 พันธุ์ ได้แก่ ถั่วเหลืองพันธุ์นครสวรรค์ 1 พันธุ์เชียงใหม่ 60 พันธุ์ สจ 5 พันธุ์ขอนแก่น และพันธุ์ มข 35 ในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน 2 สถานที่ ได้แก่ แปลงทดลองหมวดพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งการผสมพันธุ์ถั่วเหลืองทำการเพาะปลูกในบ่อซีเมนต์ ขนาดของบ่อซีเมนต์ ขนาด 1 x 10 เมตร จำนวน 2 บ่อ และแปลงทดลองศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชขอนแก่น ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยแปลงย่อยมีขนาด 3 x 2 เมตร จำนวน 7 แถวต่อแปลงย่อย ระยะปลูก 25 x 50 เซนติเมตร รวมเป็นพื้นที่ 400 ตารางเมตร จำนวน 3 ไร่ ในช่วงฤดูแล้ง (มกราคม - พฤษภาคม) และฤดูฝน (สิงหาคม - พฤศจิกายน) ปี พ.ศ. 2559

จากนั้นทำการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเวลา 2 ปี โดยปลูกถั่วเหลือง 18 สายพันธุ์ เพื่อทดสอบผลผลิตเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน ได้แก่ พันธุ์นครสวรรค์ 1 พันธุ์เชียงใหม่ 60 พันธุ์ สจ 5 พันธุ์ขอนแก่น พันธุ์เชียงใหม่ 6 และพันธุ์ มข 35 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ฤดู ได้แก่ การทดสอบผลผลิตในฤดูฝน (บนพื้นที่ดอน) ปีที่ 1 พ.ศ. 2560 (สิงหาคม - พฤศจิกายน) การทดสอบผลผลิตในฤดูแล้ง (หลังการทำนา) ปีที่ 1 พ.ศ. 2560/2561 (ธันวาคม - พฤษภาคม) และปีที่ 2 พ.ศ. 2561 (สิงหาคม - พฤศจิกายน) และการทดสอบผลผลิตในฤดูแล้ง (หลังการทำนา) พ.ศ. 2561/2562 (ธันวาคม - พฤษภาคม) โดยเลือกพื้นที่ทดสอบผลผลิตบริเวณที่มีการเพาะปลูกถั่วเหลืองกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ แปลงเกษตรกรพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดขอนแก่น ในแต่ละจังหวัดมีพื้นที่แปลงทดสอบดังนี้ แปลงย่อยมีขนาด 4 x 2 เมตร จำนวน 9 แถวต่อแปลงย่อย ระยะปลูก 25 x 50 เซนติเมตร รวมเป็นพื้นที่ 496 ตาราง

เมตร จำนวน 3 ซ้ำ โดยเก็บข้อมูลลักษณะทางการเกษตร ผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิตของพืชและข้อมูลสภาพแวดล้อมทั่วไปในแต่ละพื้นที่ พบว่า สายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกจากการกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ประกอบไปด้วยถั่วเหลือง 2 สายพันธุ์ คือ 223*LH-85 และสายพันธุ์ 35*SJ32 (มข 60) เป็นสายพันธุ์ที่มีศักยภาพการให้ผลผลิตสูง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี และมีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมกับระบบการปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

และในปี พ.ศ. 2565 - 2566 ทดสอบผลผลิตในระดับท้องถิ่นเพื่อจำลองระบบการหมุนเวียนเมล็ดพันธุ์ระหว่างฤดูฝน (ที่ดอน) และฤดูแล้ง (หลังนา) ซึ่งได้เปรียบเทียบศักยภาพการให้ผลผลิตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันเพื่อประเมินเสถียรภาพของสายพันธุ์ในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นแหล่งเพาะปลูกถั่วเหลืองที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ พื้นที่ปลูกหลังการทำนา ณ แปลงเกษตรกร บ้านโคกงาม ตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยแปลงย่อยมีขนาด 6 x 9 เมตร ระยะปลูก 25 x 50 เซนติเมตร รวมเป็นพื้นที่ 1600 ตารางเมตร จำนวน 4 ซ้ำ พื้นที่ดอน ไร่บัวพักเกวียน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แปลงย่อยมีขนาด 6 x 9 เมตร ระยะปลูก 25 x 50 เซนติเมตร รวมเป็นพื้นที่ 1600 ตารางเมตร จำนวน 4 ซ้ำ และแปลงทดสอบ บริษัท มิตรผล จำกัด อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยมีระยะปลูก 10 x 40 เซนติเมตร (ปลูกแบบโรยแถว) สุ่มพื้นที่แปลงย่อยขนาด 1.8 x 5 เมตร (9.25 ตารางเมตร) จำนวน 4 ซ้ำ ภายในพื้นที่ 20 ไร่ โดยเปรียบเทียบผลผลิตของสายพันธุ์ 223*LH-85 และ สายพันธุ์ มข 60 กับพันธุ์การค้าดั้งเดิมที่เพาะปลูกในพื้นที่ จำนวน 2 พันธุ์ คือ สจ 5 และเชียงใหม่ 60 พบว่า ถั่วเหลืองสายพันธุ์ 35*SJ32 (มข 60) มีเสถียรภาพการให้ผลผลิตที่ดี โดยเฉพาะในพื้นที่ดอน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ในฤดูฝนให้ผลผลิต 291.03 กิโลกรัม/ไร่ (ตารางที่ 3) ซึ่งสูงกว่าพันธุ์การค้า เหมาะสมเป็นพื้นที่หลักในการผลิตเมล็ดพันธุ์ในส่วนฤดูแล้งแม้ผลผลิตจะไม่เทียบเท่าพันธุ์การค้า แต่ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60 มีข้อได้เปรียบ คือ ฝักไม่แตกเจริญเติบโตเร็ว และต้นทรงพุ่มครอบครองพื้นที่ได้ดีเหมาะสำหรับแปลงเกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลืองในระบบหลังนา ณ พื้นที่ตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นพื้นที่ดินเหนียว และมีน้ำที่จำกัดต่อการเพาะปลูก

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
ฤดูฝน 2542	ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ 5 × ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 35	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ฤดูแล้ง 2542	↓ ปลูกเมล็ดลูกผสมชั่วที่ 1 (F ₁) ↓ ⊗	
ฤดูฝน 2543	ปลูกถั่วเหลืองลูกผสมชั่วรุ่นที่ 2 (F ₂) ↓ ⊗	
ฤดูแล้ง 2543	ปลูกถั่วเหลืองลูกผสมชั่วรุ่นที่ 3 (F ₃) ↓ ⊗	
ฤดูฝน/ฤดูแล้ง 2550	ปลูกถั่วเหลืองลูกผสมชั่วรุ่นที่ 15 (F ₁₅)	
2551 – 2557/2558	ปลูกเพื่อการเก็บรักษาสายพันธุ์ และให้พันธุ์มีความคงตัว (41 สายพันธุ์)	
ฤดูแล้ง/ฤดูฝน 2559	↓ ปลูกถั่วเหลือง 15 สายพันธุ์ เพื่อทดสอบผลผลิตเปรียบเทียบกับพันธุ์นครสวรรค์ 1 พันธุ์เชียงใหม่ 60 พันธุ์ สจ 5 พันธุ์ขอนแก่น และพันธุ์ มข 35	มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชขอนแก่น
ฤดูฝน/ฤดูแล้ง 2560/2561 ถึง 2561/2562	↓ ปลูกถั่วเหลือง 18 สายพันธุ์ เพื่อทดสอบผลผลิตเปรียบเทียบกับพันธุ์นครสวรรค์ 1 พันธุ์เชียงใหม่ 60 พันธุ์ สจ 5 พันธุ์ขอนแก่น พันธุ์เชียงใหม่ 6 และพันธุ์ มข 35	จ. อุดรธานี จ. หนองบัวลำภู จ. ขอนแก่น
ฤดูแล้ง/ฤดูฝน 2565 - 2566	↓ ปลูกทดสอบผลผลิตถั่วเหลืองสายพันธุ์ 223*LH-85 และสายพันธุ์ 35*SJ32 (มข 60) เปรียบเทียบกับพันธุ์ สจ 5 และพันธุ์เชียงใหม่ 60	ณ แปลงเกษตรกร จ. ขอนแก่น และพื้นที่ดอน จ. ชัยภูมิ
2566	↓ ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Glycine max</i> 'Morkhor 60' วงศ์ Legumes พืชไร่ พืชล้มลุก
ราก	ระบบรากแก้ว มีปมรากถั่ว
ลำต้น	ทรงต้นเป็นแบบพุ่ม ความกว้างทรงพุ่มเฉลี่ย 52.90 เซนติเมตร ความสูงต้นระยะออกดอก ประมาณ 60 – 70 เซนติเมตร และความสูงต้นระยะสุกแก่ทางสรีระประมาณ 80 – 90 เซนติเมตร ลำต้นไม่ทอดยอด ลำต้นมีความแข็งแรง แตกกิ่งปานกลาง โคนต้นอ่อนสีม่วง
ใบ	ใบประกอบแบบขนนกมีสามใบย่อย รูปร่างรูปไข่ กว้างเฉลี่ย 8.41 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 12.4 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบยาวเฉลี่ย 24.78 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ดอกออกบริเวณข้อของต้นหลักและกิ่ง เป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีม่วง อายุออกดอก 35 - 40 วัน
ผล/เมล็ด	ผลแบบถั่ว (legume) กว้างเฉลี่ย 0.96 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 4.36 เซนติเมตร ฝักสี น้ำตาล ส่วนใหญ่มี 3 เมล็ดต่อฝัก เปลือกเมล็ดสีเหลือง ขั้วเมล็ดสีน้ำตาล ไม่มีเยื่อติดขั้ว เมล็ด เมล็ดมันวาว น้ำหนัก 100 เมล็ด ประมาณ 11 - 15 กรัม
ลักษณะอื่น ๆ	1. ผลผลิตเฉลี่ย 215 กิโลกรัมต่อไร่ 2. มีความต้านทานต่อโรคราแป้ง (ตารางที่ 1) 3. ปริมาณโปรตีน (Crude protein) เฉลี่ยร้อยละ 41.36 ซึ่งเหมาะสำหรับการนำไป บริโภคแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์ (Plant bared protein) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60 เชียงใหม่ 60 และ พันธุ์ สจ 5

ลักษณะ	พันธุ์/สายพันธุ์		
	มข 60	เชียงใหม่ 60	สจ 5
สีโคนต้นอ่อน	เขียว	เขียว	เขียว
รูปแบบการเจริญเติบโต	ไม่ทอดยอด	ไม่ทอดยอด	กิ่งทอดยอด
สีของใบ	เขียว	เขียว	เขียว
สีกลีบดอก	ม่วง	ขาว	ม่วง
สีขน	น้ำตาลอ่อน	น้ำตาลอ่อน	น้ำตาลอ่อน
สีฝักแก่	น้ำตาลเข้ม	น้ำตาล	น้ำตาลเข้ม
สีเปลือกเมล็ด	เหลือง	เหลือง	เหลือง
สีขั้วเมล็ด	น้ำตาล	น้ำตาล	น้ำตาล
ความมันเปลือกเมล็ด	มันวาว	มัน	มัน
รูปร่างเมล็ด	ค่อนข้างกลม	ค่อนข้างกลม	ค่อนข้างกลม
ลักษณะความทนทานราแป้ง	ทนทาน	ทนทาน	อ่อนแอ

ตารางที่ 2 คุณสมบัติทางเคมีภายในเมล็ดของถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60 พันธุ์เชียงใหม่ 60 และพันธุ์ สจ 5

รายการวิเคราะห์ *	พันธุ์ (%)		
	มข 60	เชียงใหม่ 60	สจ 5
ความชื้น	6.88	6.31	7.21
เถ้า (Ash)	6.78	12.82	7.86
โปรตีน (Crude protein)	41.36	35.19	38.84
ไขมัน (Ether extract)	12.89	14.09	12.79
เยื่อใยหยาบ (Crude fiber)	8.57	11.04	10.77

หมายเหตุ: * ค่าวิเคราะห์ที่แสดงไม่ได้ปรับเป็นเปอร์เซ็นต์วัตถุดิบแห้ง

ตารางที่ 3 ผลผลิตถั่วเหลืองในฤดูแล้งและฤดูฝน ปี 2565 ณ แปลงคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แปลงทดสอบอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น และแปลงทดสอบอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

พันธุ์ /สายพันธุ์	ฤดูฝน (กก./ไร่)			ฤดูแล้ง (กก./ไร่)			ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อ. ภูผาม่าน จ. ขอนแก่น	อ.ภูเขียว จ. ขอนแก่น	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อ. ภูผาม่าน จ. ขอนแก่นแปลง 1	อ. ภูผาม่าน จ. ขอนแก่นแปลง 2	
สจ 5	171.41	228.96	240.00	269.58	227.78	158.82	216.09
มข 60	197.85	168.07	291.03	288.76	180.37	164.05	215.02
223*LH-85	160.00	NA	254.27	260.53	146.82	86.59	181.64
เชียงใหม่ 60	226.81	134.15	271.35	301.28	152.22	72.00	192.97

ก

ข

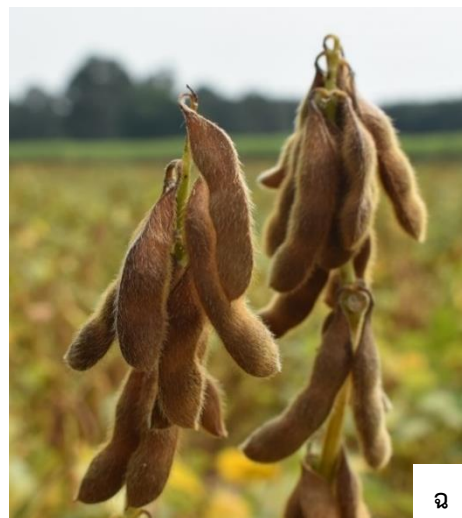
ค

ง

จ

ฉ

ช

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60
ก - ข ทรงต้น ค ใบ ง ดอก จ - ฉ ผล ช เมล็ด

ถั่วเหลืองพันธุ์ มข 60

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1
(*Coffea canephora* 'R2023-1')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล บริษัท ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักท์ส จำกัด
ที่อยู่ เลขที่ 999/9 ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ 02-657-8000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1 (R2023-1) เป็นกาแฟโรบัสต้าพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเมล็ดผสมเปิด ประมาณปีพ.ศ. 2536 นำเมล็ดกาแฟพันธุ์พื้นเมืองจำนวนหนึ่งมาปลูกที่แปลงของเกษตรกร อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อต้นให้ผลผลิตได้คัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตสูง และมีขนาดเมล็ดกาแฟหรือเมล็ดกาแฟดิบ (green coffee) ที่ผ่านการสีกะลาออกแล้วมีขนาดปานกลาง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2556 บริษัท ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักท์ส จำกัด ร่วมกับเกษตรกรได้คัดเลือกต้นกาแฟดังกล่าวมาทดสอบ โดยการเก็บยอดพันธุ์จากต้นแม่มาขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด จากนั้นปี พ.ศ. 2557 นำต้นกล้ากาแฟที่ขยายพันธุ์ไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรในสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น จังหวัดชุมพร ระนอง และจันทบุรี และในปี พ.ศ. 2558 ปลูกทดสอบภายในสถานีทดสอบพันธุ์กาแฟโรบัสต้า อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เปรียบเทียบกับกาแฟพันธุ์ R2017-1 และพันธุ์ R2023-2 พบว่ามีทรงต้นเตี้ย ลำต้นแข็ง จะไม่ทิ้งกิ่งที่ให้ผลผลิตกิ่งสามารถแตกออกเป็นทางข้างให้ผลผลิตได้ต่อเนื่อง ให้ผลผลิต 368 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 100 เมล็ดกาแฟ 18.3 กรัม มีขนาดเมล็ดกาแฟปานกลาง และมีคะแนนประเมินความพึงพอใจจากเกษตรกรร้อยละ 89

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
ประมาณ 2536	เกษตรกรเพาะเมล็ดกาแฟโรบัสต้า และคัดเลือกต้นที่มีผลผลิตสูง กาแฟสารขนาดปานกลาง	สุราษฎร์ธานี
2556	↓ ปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกร	ชุมพร ระนอง และ จันทบุรี
2558	↓ ปลูกทดสอบภายในสถานีทดสอบพันธุ์กาแฟโรบัสต้า	อำเภอท่าแซะ จังหวัด ชุมพร
2562	↓ กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Coffea canephora</i> 'R2023-1' วงศ์ Rubiaceae ไม้พุ่มขนาดกลาง
ต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงประมาณ 285 เซนติเมตร ขนาดทรงพุ่มประมาณ 210 เซนติเมตร ขนาดลำต้นประมาณ 53 เซนติเมตร ความยาวกิ่งประมาณ 115 เซนติเมตร โคนก้านใบมีตา 2 ชนิด ตาบนและตาล่าง ตาบนเจริญเป็นกิ่งแขนงที่ 1 เป็นกิ่งแฉนวนอนขนานกับพื้นดินติดดอกและให้ผลผลิต ส่วนตาล่างพักตัว เจริญเป็นยอดหรือกิ่งแนวตั้ง ที่จะเจริญไปเป็นกิ่งหลักที่สามารถแตกกิ่งแฉนวนอนได้ กิ่งแขนงเหล่านี้คือเป็นคู่สลับเยื้องกันบนลำต้น กิ่งนอนที่อายุ 2 - 3 ปี อาจเกิดกิ่งนอนที่ 2 และ 3
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปขอบขนานแกมรี กว้างประมาณ 8.1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 19.7 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ่ม ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบสั้น ผิวใบเรียบ มีหูใบระหว่างก้านใบ
ดอก	ช่อดอกออกตามข้อบริเวณซอกใบ จากข้อใกล้ลำต้นไปยังปลายกิ่ง ดอกดอกสมบูรณ์กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมกันเป็นหลอด สีขาว เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ใต้วงกลีบมี 2 คาร์เพล ก้านเกสรเพศเมียยาว ปลายเกสรเพศเมียแยก 2 แฉก
ผล	ผลแบบผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง ออกเป็นคู่ประกบกัน รูปรี ก้านผลสั้น ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีส้ม สีแดง หรือสีแดงเข้ม ผลกาแฟแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เปลือกหรือผนังผลชั้นนอก ผนังผลชั้นกลาง เนื้อสีเหลือง เมื่อสุกมีรสหวาน มีลักษณะเป็นเมือก กะลาหรือผนังผลชั้นในมีลักษณะแข็ง
เมล็ด	เมล็ดรูปไข่หรือกลมรี กว้างประมาณ 5.9 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 8.6 มิลลิเมตร หนาประมาณ 2.9 มิลลิเมตร มีด้านหนึ่งโค้งอีกด้านหนึ่งแบน มีร่องตรงกลาง ด้านแบนประกบกัน เมล็ดสีเขียวอมเทา
ลักษณะอื่น ๆ	1. ผลผลิต 368 กิโลกรัมต่อไร่ 2. น้ำหนัก 100 เมล็ดกาแฟสาร 18.3 กรัม 3. เมล็ดกาแฟดิบมีขนาดปานกลาง 4. ผ่านการประเมินความพึงพอใจจากเกษตรกรทางด้านการเจริญเติบโตและด้านผลผลิตที่ระดับคะแนนร้อยละ 89 เทียบกับพันธุ์เปรียบเทียบกับร้อยละ 93 และ 82 5. อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 11 เดือน (ตั้งแต่ดอกบานจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตได้) 6. ลักษณะทรงพุ่มเล็กต้นเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว สามารถปลูกระยะชิดได้ ผลดก ทนแล้ง และผลสุกหวานหอม

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1
ก ต้น ข ใบ ค ผล ง เมล็ดกาแฟ

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-1

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2
(*Coffea canephora* 'R2023-2')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล บริษัท ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักท์ส จำกัด
ที่อยู่ เลขที่ 999/9 ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ 02-657-8000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2 (R2023-2) เป็นกาแฟโรบัสต้าพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเมล็ดผสมเปิด ประมาณ พ.ศ. 2541 นำเมล็ดกาแฟพันธุ์พื้นเมืองจำนวนหนึ่งมาปลูกที่แปลงของเกษตรกร อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เมื่อต้นให้ผลผลิตได้คัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตสูง และมีขนาดเมล็ดกาแฟหรือเมล็ดกาแฟดิบ (green coffee) ที่ผ่านการสีกะลาออกแล้วมีขนาดปานกลาง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2555 บริษัท ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักท์ส จำกัด ร่วมกับเกษตรกรได้คัดเลือกต้นกาแฟดังกล่าวมาทดสอบ โดยการเก็บยอดพันธุ์จากต้นแม่มาขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด จากนั้นปี พ.ศ. 2557 นำต้นกล้ากาแฟที่ขยายพันธุ์ไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรในสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น จังหวัดชุมพร ระนอง และจันทบุรี และในปี พ.ศ. 2558 ปลูกทดสอบภายในสถานีทดสอบพันธุ์กาแฟโรบัสต้า อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เปรียบเทียบกับกาแฟพันธุ์ R2017-1 และพันธุ์ R2023-2 พบว่าทรงต้นสูงปานกลาง ลำต้นอ่อน จะทิ้งกิ่งที่ให้ผลผลิตแล้ว เกษตรกรชอบลักษณะทรงต้นที่เก็บเกี่ยวได้ง่าย ให้ผลผลิต 336 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 100 เมล็ดกาแฟสาร 18.1 กรัม มีขนาดเมล็ดกาแฟสารปานกลาง และมีคะแนนประเมินความพึงพอใจจากเกษตรกรร้อยละ 91

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
ประมาณ 2541	เกษตรกรเพาะเมล็ดกาแฟโรบัสต้า และคัดเลือกต้นที่มีผลผลิตสูง กาแฟสารขนาดปานกลาง	สุราษฎร์ธานี
2555	↓ ปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกร	ชุมพร ระนอง และ จันทบุรี
2557	↓ ปลูกทดสอบภายในสถานีทดสอบพันธุ์กาแฟโรบัสต้า	อำเภอท่าแซะ จังหวัด ชุมพร
2558	↓ กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Coffea canephora</i> 'R2023-2' วงศ์ Rubiaceae ไม้พุ่มขนาดกลาง
ต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงประมาณ 224 เซนติเมตร ขนาดทรงพุ่มประมาณ 178 เซนติเมตร ขนาดลำต้นประมาณ 36 เซนติเมตร ความยาวกิ่งประมาณ 87 เซนติเมตร โคนก้านใบมีตา 2 ชนิด ตาบนและตาล่าง ตาบนเจริญเป็นกิ่งแขนงที่ 1 เป็นกิ่งแวนอนขนานกับพื้นดินติดดอกและให้ผลผลิต ส่วนตาล่างพักตัว เจริญเป็นยอดหรือกิ่งแนวตั้ง ที่จะเจริญไปเป็นกิ่งหลักที่สามารถแตกกิ่งแวนอนได้ กิ่งแขนงเหล่านี้ออกเป็นคู่สลับเยื้องกันบนลำต้น กิ่งนอนที่อายุ 2 - 3 ปี อาจเกิดกิ่งนอนที่ 2 และ 3
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปขอบขนานแกมรี กว้างประมาณ 7.1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 17.4 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ่ม ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบสั้น ผิวใบเรียบ มีหูใบระหว่างก้านใบ
ดอก	ช่อดอกออกตามข้อบริเวณซอกใบ จากข้อใกล้ลำต้นไปยังปลายกิ่ง ดอกดอกสมบูรณ์กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมกันเป็นหลอด สีขาว เกสรเพศผู้ 5 อัน รังไข่ใต้วงกลีบมี 2 คาร์เพล ก้านเกสรเพศเมียยาว ปลายเกสรเพศเมียแยก 2 แฉก
ผล	ผลแบบผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง ออกเป็นคู่ประกบกัน รูปรี ก้านผลสั้น ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีส้ม สีแดง หรือสีแดงเข้ม ผลกาแฟแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เปลือกหรือผนังผลชั้นนอก ผนังผลชั้นกลาง เนื้อสีเหลือง เมื่อสุกมีรสหวาน มีลักษณะเป็นเมือก กะลาหรือผนังผลชั้นในมีลักษณะแข็ง
เมล็ด	เมล็ดรูปไข่ยาวหรือกลมรี กว้างประมาณ 5.3 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 8.7 มิลลิเมตร หนาประมาณ 3.4 มิลลิเมตร มีด้านหนึ่งโค้งอีกด้านหนึ่งแบน มีร่องตรงกลาง ด้านแบนประกบกัน เมล็ดสีเขียวอมเทา
ลักษณะอื่น ๆ	1. ผลผลิต 336 กิโลกรัมต่อไร่ 2. น้ำหนัก 100 เมล็ดกาแฟสาร 18.1 กรัม 3. เมล็ดกาแฟดิบมีขนาดปานกลาง 4. ผ่านการประเมินความพึงพอใจจากเกษตรกรทางด้านการเจริญเติบโตและด้านผลผลิตที่ระดับคะแนนร้อยละ 91 เทียบกับพันธุ์เปรียบเทียบกับร้อยละ 93 และ 82 5. อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 11 เดือน (ตั้งแต่ดอกบานจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตได้)

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2
ก ต้น ข ใบ ค ผล ง เมล็ดกาแฟ

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2023-2

มะดันพันธุ์ชายน้ำ (Chaynam)
(*Garcinia schomburgkiana* ‘Chaynam’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นางอุไรวรรณ เหนือเกาะหวาย
ที่อยู่ 14/1 ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 26000
โทรศัพท์ 08 7129 5960

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

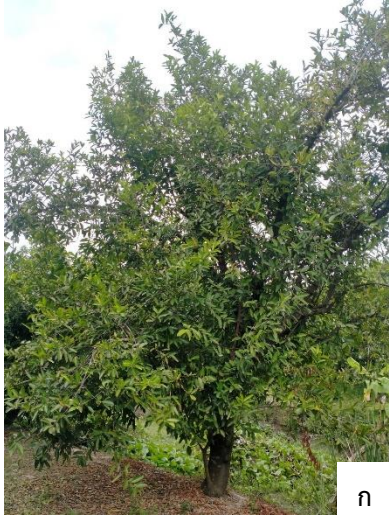
มะดันพันธุ์ชายน้ำเป็นพันธุ์ที่เกิดจากมะดันพันธุ์พื้นเมือง โดยในปี พ.ศ. 2525 นางอุไรวรรณ เหนือเกาะหวาย เกษตรกรในพื้นที่ ต. ท่าทราย อ. เมืองนครนายก จ. นครนายก ได้สังเกตเห็นต้นกล้ามะดันที่เจริญเติบโตอยู่บริเวณริมลำคลองในพื้นที่สวนที่ปลูกมะดันพันธุ์พื้นเมือง จึงปล่อยให้เติบโตตามธรรมชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ต้นมะดันดังกล่าวเจริญเติบโตและให้ผลผลิต พบว่ามีลักษณะแตกต่างจากมะดันต้นอื่น ๆ ที่ปลูกไว้ในสวน ได้แก่ ใบรูปรี ผลมีขนาดใหญ่ รูปร่างผลเรียวมน ผิวผลเป็นมัน เมล็ดลึบ และให้ผลผลิตเกือบทั้งปี ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2553 ได้ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการทาบกิ่ง และได้จำหน่ายผลผลิตและต้นพันธุ์ที่ขยายพันธุ์ไว้ พบว่ามีความสม่ำเสมอ และความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์ และได้ตั้งชื่อว่าพันธุ์ว่า “ชายน้ำ”

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2525	สังเกตเห็นต้นกล้ามะดันที่เจริญเติบโตบริเวณริมคลอง ในพื้นที่สวนมะดันพันธุ์พื้นเมือง และปล่อยให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ	14/1 ต. ท่าทราย อ. เมืองนครนายก จ. นครนายก
2530	มะดันเติบโตและให้ผลผลิต พบว่ามีลักษณะ แตกต่างจากพันธุ์พื้นเมืองที่ปลูกไว้ในสวน	
2542 - 2553	ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการทาบกิ่ง	
2567	มะดันพันธุ์ชายน้ำ	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย มะดันพันธุ์ชายน้ำ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Garcinia schomburgkiana</i> 'Chaynam' วงศ์ Clusiaceae ไม้ต้น ไม้ผล
ราก	ระบบรากแก้ว รากแขนงแผ่ขยายรอบลำต้น
ลำต้น	ต้นสูงเฉลี่ย 6 เมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 6 เมตร ทรงพุ่มค่อนข้างโปร่ง แตกกิ่งก้าน ลำต้นสีน้ำตาล ทุกส่วนของต้นมีน้ำยางสีเหลือง
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี กว้างเฉลี่ย 3.5 ซม. ยาวเฉลี่ย 12.5 ซม. สีเขียวเป็นมัน ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ
ดอก/ช่อดอก	ดอกออกเป็นกระจุก ตามซอกใบและกิ่งแขนง มีกลีบดอก 4 กลีบ สีส้มอมแดง มีทั้งดอกสมบูรณ์เพศและไม่สมบูรณ์เพศ
ผล/เมล็ด	ผลเดี่ยว กว้างเฉลี่ย 5.5 ซม. ยาวเฉลี่ย 9.0 ซม. ผิวผลสีเขียวเป็นมัน เมล็ดเรียวยาว สีน้ำตาลอมดำ

ก

ข

ค

ง

จ

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของมะดันพันธุ์ชายน้ำ
ก ต้น ข ดอก ค ใบ ง - จ ผล

มะดันพันธุ์ชายน้ำ

อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์ (Jasper)
(*Persea americana* ‘Jasper’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายธนไชย จิตปรีดากร
ที่อยู่ 91/3 หมู่ที่ 4 ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก 63160
โทรศัพท์ 06 2212 3972

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์ เป็นพันธุ์ที่เกิดจากการเพาะเมล็ดของอะโวคาโดไม่ทราบชื่อพันธุ์ โดยในปี พ.ศ. 2533 นายธนไชย จิตปรีดากร ได้เพาะเมล็ดอะโวคาโดจำนวน 300 เมล็ด ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 ต้นอะโวคาโดที่ปลูกไว้เริ่มออกดอก และติดผล จึงเริ่มคัดเลือกพันธุ์โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก 6 ข้อ ได้แก่ 1. มีลักษณะเปลือกหนาหรือเปลือกแข็งเพื่อทนทานต่อการขนส่ง 2. สามารถสังเกตสีเปลือกผลเมื่อผลแก่ตั้งแต่ผลอยู่บนต้น 3. ขนาดผลพอเหมาะสามารถรับประทานได้หมดในหนึ่งครั้ง (น้ำหนักผลประมาณ 200-300 กรัม) 4. มีปริมาณเนื้อต่อน้ำหนักผลมาก 5. เนื้อและชั้นระหว่างเนื้อและเปลือกมีสีส้มชัดเจนและสวยงาม 6. ให้ผลผลิตที่มีความสม่ำเสมอทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพผล คัดเลือกอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2563 พบว่ามีหนึ่งต้นที่มีลักษณะตามเกณฑ์ คือ ผลสุกแล้วเปลือกจะมีความแข็งเพิ่มขึ้นจึงทนทานต่อการขนส่ง ผลแก่พร้อมเก็บเกี่ยวเปลือกจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำและมีความมันเงา จึงสังเกตผลที่พร้อมเก็บเกี่ยวได้ง่ายตั้งแต่อยู่บนต้นทำให้ลดปัญหาการเก็บผลอะโวคาโดอ่อน น้ำหนักผลประมาณ 200 - 300 กรัมต่อผล เนื้อเหนียวหนึบคล้ายเนย มีรสชาติรสหวานอ่อน และไม่มีเสี้ยน ในปี พ.ศ. 2563 - 2566 ได้ขยายพันธุ์ต้นอะโวคาโดดังกล่าวโดยวิธีการเสียบยอด จำนวน 30 ต้น พบว่ามีความสม่ำเสมอ และความคงตัวของลักษณะทางพันธุกรรม จึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “แจสเปอร์”

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2533	เพาะเมล็ดอะโวคาโดไม่ทราบชื่อพันธุ์ จำนวน 300 เมล็ด	สวน Bonacado 123 ม.4 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก
2559	ต้นอะโวคาโดที่ปลูกไว้เริ่มออกดอก และติดผล คัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก 6 ข้อ	
2563 - 2566	ขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด จำนวน 30 ต้น	
2567	อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Persea americana</i> 'Jasper' ชื่อวงศ์ <i>Luaraceae</i> ไม้ต้น ไม้ผล
ลำต้น	ต้นสูงประมาณ 9 -10 เมตร 6 ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 6 เมตร ทรงพุ่มตั้งตรง เปลือกมีลักษณะ ขรุขระ
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี เรียงสลับ กว้างเฉลี่ย 6.1 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 16.5 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปกลม ขอบใบเรียบ
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกเป็นแบบช่อแยกแขนง ช่อดอกสั้น กลีบดอกสีขาว
ผล/เมล็ด	ผลเดี่ยว รูปไข่กลับ ยาว 9.3 – 9.9 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางผล 7.3 – 7.7 เซนติเมตร ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกแก่สีม่วงดำ (Dark Purplish Grey A) ผิวผลมัน และขรุขระ เนื้อเหลือง (Brilliant Greenish Yellow B) สีของเนื้อบริเวณใกล้เปลือกสี เขียว (Strong Yellow Green B) เนื้อเหนียว มีรสหวานอ่อน ๆ ไม่มีเสี้ยน น้ำหนักผล ประมาณ 200–300 กรัม เมล็ดรูปไข่ กว้างเฉลี่ย 4.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 5.2 เซนติเมตร เปลือกเมล็ดสีน้ำตาล
ลักษณะอื่น ๆ	1. น้ำหนักผล 200 – 300 กรัม 2. ออกดอกช่วงเดือนตุลาคม – เดือนพฤษภาคม 3. อายุการเก็บเกี่ยว 7 เดือน หลังออกดอก

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของอะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์
ก ต้น ข ใบ ค - ง ดอก จ - ช ผล

อะโวคาโดพันธุ์แจสเปอร์

อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต
(*Persea americana* 'Black Bullet')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายธนไชย จิตปรีดากร
ที่อยู่ 91/3 หมู่ที่ 4 ตำบลศิรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก 63160
โทรศัพท์ 06 2212 3972

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต เป็นพันธุ์ที่เกิดจากการเพาะเมล็ดของอะโวคาโดไม่ทราบชื่อพันธุ์ โดยในปี พ.ศ. 2533 นายธนไชย จิตปรีดากร ได้เพาะเมล็ดอะโวคาโดจำนวน 300 เมล็ด ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 ต้นอะโวคาโดที่ปลูกไว้เริ่มออกดอก และติดผล จึงเริ่มคัดเลือกพันธุ์โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก 6 ข้อ ได้แก่ 1. มีลักษณะเปลือกหนาหรือเปลือกแข็งเพื่อทนทานต่อการขนส่ง 2. สามารถสังเกตสีเปลือกผลเมื่อผลแก่ตั้งแต่ผลอยู่บนต้น 3. ขนาดผลพอเหมาะสามารถรับประทานได้หมดในหนึ่งครั้ง (น้ำหนักผลประมาณ 250 - 400 กรัม) 4. มีปริมาณเนื้อต่อน้ำหนักผลมาก 5. ให้ผลผลิตที่มีความสม่ำเสมอทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพผล 6. มีรสหวาน มัน คัดเลือกอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2563 พบว่ามีหนึ่งต้นที่มีลักษณะตามเกณฑ์ คือ ผลสุกแล้วเปลือกจะมีความแข็งเพิ่มขึ้นจึงทนทานต่อการขนส่ง ผลแก่พร้อมเก็บเกี่ยวเปลือกจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงแดงและมีความมันเงา จึงสังเกตผลที่พร้อมเก็บเกี่ยวได้ง่ายตั้งแต่อยู่บนต้นทำให้ลดปัญหาการเก็บผลอะโวคาโดอ่อน น้ำหนักผลประมาณ 250 - 400 กรัมต่อผล เนื้อเหนียวหนึบคล้ายเนย มีรสชาติรสหวาน และในปี พ.ศ. 2563 - 2566 ได้ขยายพันธุ์ต้นอะโวคาโดดังกล่าวโดยวิธีการเสียบยอด จำนวน 30 ต้น พบว่ามีความสม่ำเสมอและความคงตัวของลักษณะทางพันธุกรรม จึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “แบล็ค บูลเล็ต”

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2533	เพาะเมล็ดอะโวคาโดไม่ทราบชื่อพันธุ์ จำนวน 300 เมล็ด	สวน Bonacado 123 ม.4 ต.ศิรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก
2559	ต้นอะโวคาโดที่ปลูกไว้เริ่มออกดอก และติดผล คัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก 6 ข้อ	
2563 - 2566	ขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด จำนวน 30 ต้น	
2567	อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Persea americana</i> 'Black Bullet' ชื่อวงศ์ <i>Luaraceae</i> ไม้ต้น ไม้ผล
ลำต้น	ต้นสูงประมาณ 7 - 9 เมตร 6 ทรงพุ่มแผ่กว้าง เปลือกมีลักษณะขรุขระมาก
ใบ	ใบเดี่ยว รูปกลม เรียงสลับ กว้าง 6.8 – 9.2 เซนติเมตร ยาว 15.3 – 17.6 เซนติเมตร ปลายใบมน โคนใบมน ขอบใบเรียบ
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกเป็นแบบช่อแยกแขนง ช่อดอกยาวปานกลาง กลีบดอกสีขาว
ผล/เมล็ด	ผลเดี่ยว รูปไข่กลับ ยาว 10.0 – 10.9 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางผล 7.3 – 7.7 เซนติเมตร ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกแก่สีม่วงแดง (Greyed-Purple Group 15) ผิวผลมัน วาว เนื้อเหลืองอมเขียว (Yellow Group 10) เนื้อเหนียว มีรสหวาน น้ำหนักผลประมาณ 250 - 400 กรัม เมล็ดรูปไข่ กว้างเฉลี่ย 2.6 ยาวเฉลี่ย 3.0 เซนติเมตร เปลือกเมล็ด สีน้ำตาล
ลักษณะอื่น ๆ	1. น้ำหนักผล 250 – 400 กรัม 2. ออกดอกช่วงเดือนธันวาคม – เดือนกุมภาพันธ์ 3. อายุการเก็บเกี่ยว 5 เดือน หลังออกดอก

ก

ข

ค

ง

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของอะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต
ก ต้น ข ใบ ค ดอก ง ผล

อะโวคาโดพันธุ์แบล็ค บูลเล็ต

บอนพันธุ์ฟาโรห์ด่าง ชมพูบานเย็น
(*Colocasia 'Pharoah Dang Chompoo banyan'*)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล กิตติพงศ์ เมฆมานะ

ที่อยู่ 44/151 หมู่ 4 มบ.พอร่าวิลล์ ซ.ทรัพย์พัฒนา ต.บางเมือง อ. เมือง จ.สมุทรปราการ 10270

โทรศัพท์ 065-5361669

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

บอนพันธุ์ฟาโรห์ด่าง ชมพูบานเย็น เป็นพันธุ์กลายตามธรรมชาติที่ได้จากการขยายจากไหลของบอนที่ปลูกในพื้นที่สวนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเมื่อปีพ.ศ. 2564 นายกิตติพงศ์ เมฆมานะ เกษตรกรจังหวัดสมุทรปราการ ได้นำบอนพันธุ์หน้ากากฟาโรห์จากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาปลูกบอนไว้ในสวนที่ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะใบเขียวแผ่นใบย่นและมีเส้นใบสีดำ จากนั้นปี พ.ศ. 2565 ต้นบอนได้ออกไหลมา 3 ไหล พบว่ามีจำนวน 1 ต้น ที่มีใบแตกต่างจากต้นแม่คือ มีใบด่างสีชมพู จึงได้คัดเลือกและแยกมาปลูก และในปี พ.ศ. 2566 ได้ขยายพันธุ์เพิ่มด้วยวิธีการชำปลายไหล ได้จำนวน 5 ต้น พบว่าทั้ง 5 ต้น ยังคงเป็นใบด่างสีชมพูจึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่าฟาโรห์ด่าง ชมพูบานเย็น

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2564	นำต้นบอนจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	สวนที่จังหวัดสมุทรปราการ
2565	ออกไหล 3 ไหลพบจำนวน 1 ต้น ที่มีใบแตกต่างจากต้นแม่	
	ขยายพันธุ์เพิ่มด้วยวิธีการชำปลายไหล ได้จำนวน 5 ต้น	
2566	บอนพันธุ์ฟาโรห์ด่าง ชมพูบานเย็น	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย บอนพันธุ์ฟาโรห์ต่าง ชมพูบานเย็น วงศ์ Araceae ชื่อวิทยาศาสตร์ *Colocasia*
'Pharoah Dang Chompoo banyan' ไม้ล้มลุก ไม้ประดับ

ราก ระบบรากฝอย รากมีขนาดเล็กออกรอบบริเวณหัวและรอบโคนต้น

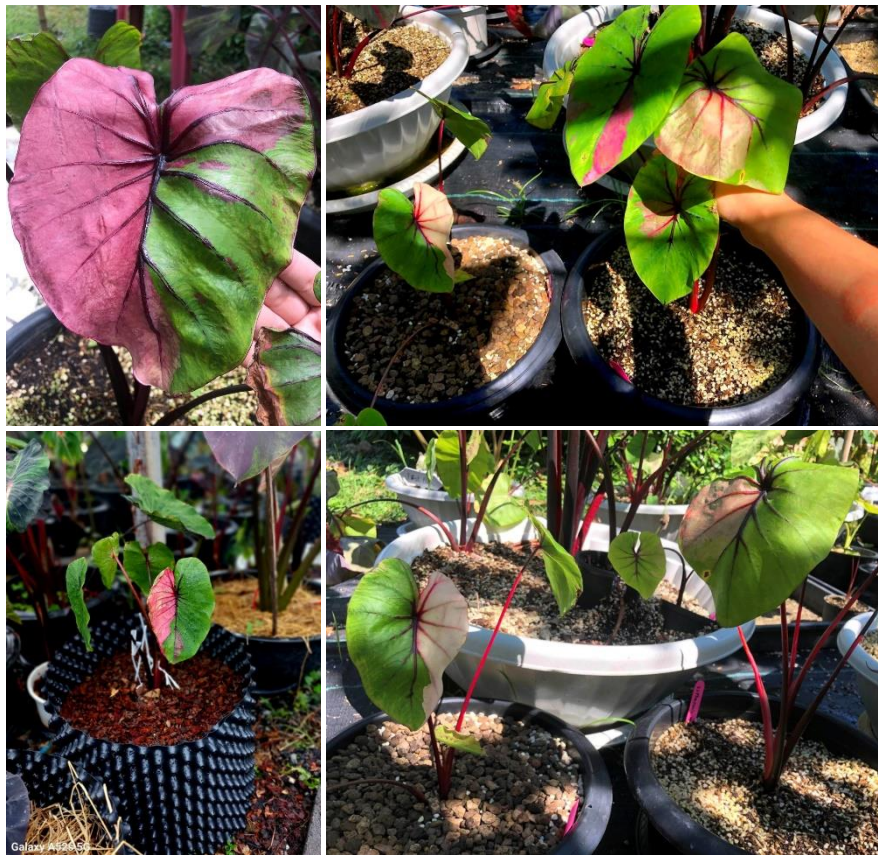
ลำต้น ลำต้นใต้ดิน กว้าง 6 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร สีนํ้าตาล ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากก้านใบ สูง 100 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว รูปไข่แกมรูปหัวใจ กว้าง 20 เซนติเมตร ยาว 22 เซนติเมตร ปลายใบแหลม แผ่นใบย่นและงอ ใบอ่อนสีเขียวอ่อนและสีขาว ใบแก่สีเขียวเข้มและมีแต้มลายสีชมพู เส้นกลางและเส้นใบสีดำ ก้านใบยาว 100 เซนติเมตร สีนํ้าตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อเชิงลดมีกาบ ช่อดอกยาว 20 เซนติเมตร ก้านช่อดอกสีนํ้าตาลแดง ใบประดับสีเขียว

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของบอนพันธุ์หน้ากากฟาโรห์ (ต้นแม่)

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของบอนพันธุ์ฟาโรห์ต่าง ชมพูบานเย็น

บอนพันธุ์ฟาโรห์ต่าง ชมพูบานเย็น

ทุเรียนพันธุ์ศรีทอง
(*Durio zibethinus* 'Srithong')

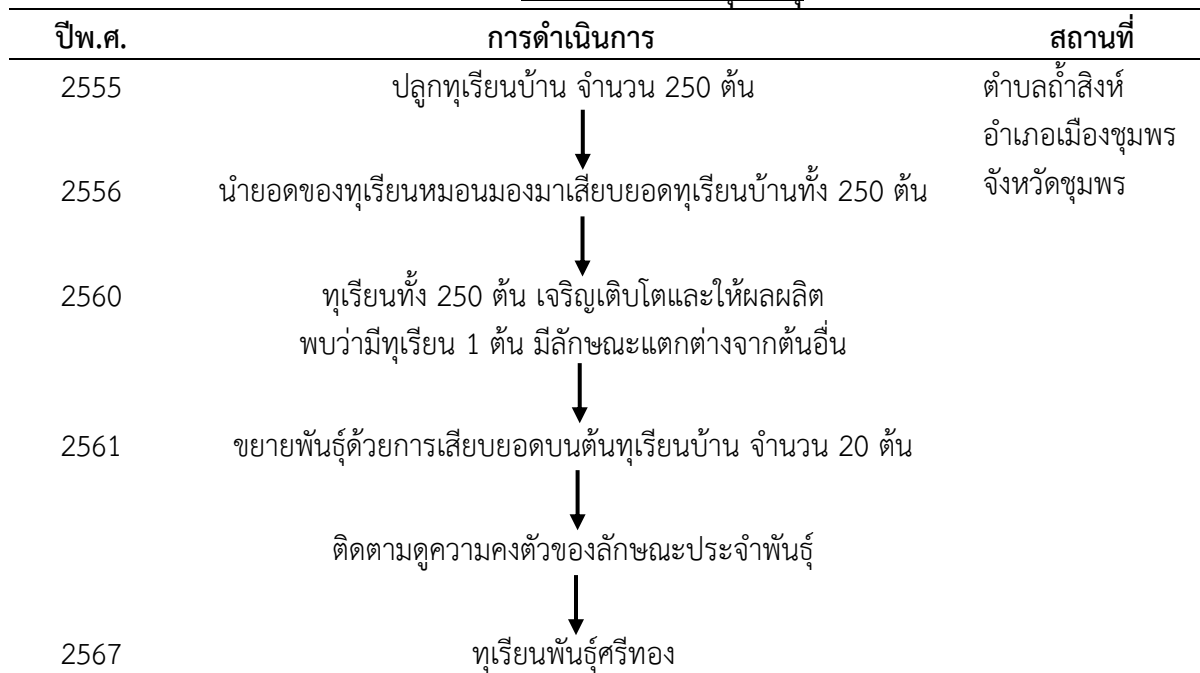
ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายณัฐพล มาแต่้ม
ที่อยู่ 90/1 หมู่ 1 ตำบลถ้ำสิงห์ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 86100
โทรศัพท์ 0 - 82802 - 6917

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ทุเรียนพันธุ์ศรีทอง (*Durio zibethinus* L. 'Srithong') ได้รับการพัฒนาพันธุ์โดยนายณัฐพล มาแต่้ม ในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งเริ่มจากการนำทุเรียนบ้านมาปลูก จำนวน 250 ต้น จากนั้นในปี พ.ศ. 2556 นำยอดของต้นทุเรียนหมอนทองที่มีอยู่ในสวนมาทำการเสียบยอด ทั้ง 250 ต้น ในปี พ.ศ. 2560 ทุเรียนที่ปลูกไว้เจริญเติบโตและให้ผลผลิต พบว่ามี 1 ต้น ที่มีกิ่งแขนง ใบ และดอก เป็นสีทองและสีเขียวในต้นเดียวกัน ซึ่งผลทุเรียนมีทั้งผลสีทอง ผลสีเขียว และบางผลจะมีทั้งสองสีในผลเดียวกัน จากนั้นในปี พ.ศ. 2561 จึงนำยอดของต้นทุเรียนดังกล่าวมาเสียบกับต้นทุเรียนบ้านอีกจำนวน 20 ต้น พบว่าต้นทุเรียนมีใบ และกิ่งแขนงเป็นสีทอง และในปี พ.ศ. 2567 ต้นทุเรียนติดดอกเป็นสีเขียวและสีทองในต้นเดียวกันเช่นเดียวกับต้นแม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

- ชนิด/ประเภท** ชื่อไทย ทุเรียนพันธุ์ศรีทอง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Durio zibethinus* 'Srithong' วงศ์ Bombacaceae
ไม้ยืนต้น
- ลำต้น** ต้นอายุ 7 ปี สูงประมาณ 6 เมตร ทรงพุ่มกว้างประมาณ 3 เมตร กิ่งแขนงสีทอง
- ใบ** รูปร่างใบเป็นรูปรี ยาวประมาณ 18 เซนติเมตร กว้างประมาณ 5 เซนติเมตร มีทั้งสีเขียวและสีทอง
ปลายใบยาว ฐานใบแหลม
- ดอก/ช่อดอก** ดอกสมบูรณ์เพศ ดอกตูมรูปไข่ มีทั้งสีเขียวและสีทอง เมื่อดอกบานกลีบดอกสีขาวอมเหลือง
- ผล/เมล็ด** รูปร่างผลเป็นรูปไข่ ลักษณะของฐานผลและปลายผลแหลม รูปร่างหนามผลแหลม ความยาว
หนามปานกลาง ความหนาแน่นหนามปานกลาง หนามปลายผลเป็นหนามตรง หนามรอบขั้วผล
เป็นหนามงุ้มเข้า ลักษณะบริเวณรอยต่อขั้วผลนูนน้อย ความยาวก้านผลปานกลาง ความยาวผล
ประมาณ 25 - 30 เซนติเมตร ความกว้างผล 15 - 20 เซนติเมตร น้ำหนักผลปานกลาง ความ
หนาเนื้อหนาแน่น สีเนื้อเป็นสีเหลืองอ่อน กลิ่นของเนื้อปานกลาง ความหวานเนื้อปานกลาง
เนื้อละเอียด ปริมาณน้ำในเนื้อปานกลาง มีจำนวน 4 -5 พูต่อผล ความหนาเปลือกปานกลาง
รูปร่างเมล็ดเป็นรูปรี ความยาวเมล็ด 4 - 5 เซนติเมตร ความกว้างเมล็ด 3 - 4 เซนติเมตร
เมล็ดสีน้ำตาล
- ลักษณะอื่นๆ** อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 115 - 120 วัน หลังดอกบาน

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียนพันธุ์ศรีทอง
ก ลำต้น ข กิ่งแขนง ค-ง ใบ จ ผล ฉ. เนื้อ ช. เมล็ด

ทุเรียนพันธุ์ศรีทอง